

Mnenje Evropskega ekonomsko-socialnega odbora o pospeševanju strukturnih sprememb: industrijska politika za razširjeno Evropo

COM(2004) 274 final

(2005/C 157/13)

20. aprila 2004 se je Komisija v skladu s členom 262 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti odločila za Evropskim ekonomsko-socialnim odborom posvetovati o Sporočilu: Pospeševanje strukturnih sprememb: industrijska politika za razširjeno Evropo

Posvetovalna komisija za spremembe v industriji, ki je odgovorna za delo Odbora o tej zadevi, je sprejela svoje mnenje dne 2. decembra 2004. Poročevalec je bil g. Van Iersel, soporočevalec pa g. Legelius.

Na svojem 413. plenarnem zasedanju 15. in 16. decembra 2004 (seja z dne 15. decembra 2004) je Evropski ekonomsko-socialni odbor sprejel naslednje mnenje s 142 glasovi za in 1 proti ter 9 vzdržanimi.

Povzetek

Industrijska politika je po mnogih letih spet prednostno vprašanje na evropski agendi. Seveda so bili že v zadnjem desetletju sprejeti specifični ukrepi v okviru industrijske politike in uvedeni tematski pristopi, vendar s stališča evropskega podjetništva niso bili vedno ustrezno usklajeni ali uravnoteženi. Kontekst spreminjajočega se svetovnega prostora — v katerem imajo veliko vlogo Združene države Amerike, Kitajska in Indija — zahteva ponoven razmislek in okrepljena prizadevanja. Prišel je čas za ponovno oceno predelovalne industrije in za pojasnitev zapletene medsebojne povezave med industrijskim in storitvenim sektorjem.

Odbor meni, da je treba okrepiti ozaveščenost javnosti, kar je pomemben izziv. Javnosti morajo biti dostopni transparentni podatki in analize, saj to spodbuja soglasnost in podporo javnosti. Evropski ekonomsko-socialni odbor v celoti podpira tri strateške osi: „boljšo zakonodajnost“; celostni pristop na ravni Evropske unije; sektorske politike s specifičnimi in prilagojenimi ukrepi. „Boljša zakonodajnost“ pomeni premišljeno in redno ocenjevanje sedanjih in novih ukrepov. Celostni pristop pomeni učinkovito usklajevanje politik Evropske unije in nacionalnih politik. Zlasti pa je novo to, da so v dokument Komisije vneseni sektorska razsežnost in posebej oblikovani pristopi. Kljub nekaterim skupnim značilnostim so razmere v vsakem sektorju drugačne. Komisija je opravila številne sektorske analize, še več pa jih je predvidenih. Evropski ekonomsko-socialni odbor to prakso odobrava kot podlago za „nov slog“ industrijske politike.

Odbor meni, da je industrijska politika učinkovito orodje, ki bo evropsko gospodarstvo privedla v prve vrste po konkurenčnosti, znanju in trajnosti, kot je namen lizbonske strategije. Zaradi tega je treba analize in politike tesneje povezati z dinamiko vpletenih sektorjev in podjetij. „Nov slog“ industrijske politike mora temeljiti na skladnosti trga in na procesu liberalizacije. Vključuje pa tudi značilnosti posameznih sektorjev, kot

so redna posvetovanja poslovnega sektorja, pravna ureditev, odstranitev netrgovinskih ovir, raziskave in razvoj, trgovino in upravljanje ciljnih človeških virov. Poleg tega vključuje ustanovitev tehnoloških platform, ki lahko privedejo do novih povezovanj med zasebnimi podjetji ter med zasebnimi podjetji in javnimi ustanovami, na primer med univerzami, raziskovalnimi središči in podjetji.

Izboljšana usklajenost je zaželeno v Komisiji (na primer pod zaščito Generalnega direktorata za podjetja) in v Svetu ministrov, saj spodbuja vidljivost in sinergijo. Zelo zaželen bi bil srednjeročni akcijski načrt, ki bi ga odobrila Komisija in sestava Sveta za konkurenčnost. Evropski ekonomsko-socialni odbor poziva, da se „nov slog“ industrijske politike upošteva pri pripravi vmesnega pregleda lizbonske strategije marca 2005.

1. Uvod

1.1 Industrijska politika je bila že vse od začetka na agendi evropskega združevanja. Pogodba o ustanovitvi Evropske skupnosti za premog in jeklo (ESPJ) je pozdravila specifične cilje in instrumente, pripravljene za sektorja za premog in jeklo. Pogodba o ustanovitvi Evropske gospodarske skupnosti je predvidela splošnejši pristop, po katerem je bilo ključno vprašanje vedno realizacija notranjega trga, kar je še danes.

1.2 Uvedeni so bili specifični ukrepi industrijske politike na ravni Evropske unije, ki so bili usmerjeni na s tem povezane cilje, kot so okoljevarstveni in socialni cilji ali cilji na področju raziskav in razvoja. S časom so sektorske pristope zamenjali tematski, vendar slednji niso bili vedno ustrezno usklajeni ali uravnoteženi s stališča evropskega podjetništva.

1.3 Poleg splošnih politik je bilo izdelanih tudi nekaj sektorskih politik v pričakovanju tržne liberalizacije, kot sta politiki na področju energije in telekomunikacij. Začetih je bilo nekaj evropskih industrijskih projektov, na primer Galileo.

1.4 Zaradi nenehnih sprememb v industriji in globalizacije morajo danes industrijski sektor in javni organi znova prilagoditi svoj pristop, da bi povečali evropsko konkurenčnost. Julija lani je Evropska komisija objavila nazorno analizo stanja in obetov evropskih industrijskih sektorjev v sedanjem svetovnem kontekstu, ki ga označuje močna dinamika v drugih regijah v svetu. ⁽¹⁾ Ta dinamika lahko vpliva na naložbene strategije evropskih podjetij. Evropa potrebuje tehnološki napredek v kakovosti, da bi ohranila konkurenčnost v večini sektorjev.

1.5 V okviru lizbonske strategije so Evropski svet in druge sestave Sveta, kot sta Svet ministrov za finance EU (Ecofin) in Svet za konkurenčnost, razpravljali in še vedno razpravljajo o številnih sporočilih in konkretnih predlogih Komisije za izboljšanje makro in mikro razmer v industriji. V teh dokumentih in razpravah prevladuje horizontalni politični pristop. Izraza „industrijska politika“ veliko let niso uporabljali. Preveč je spominjal na državne intervencije in subvencije, ki so zavirale vzpostavitev enakih igralnih pogojev na dobro delujočem notranjem trgu. Od takrat so bile te intervencije postopoma odpravljene.

1.6 Sedaj se raziskujejo novi vidiki industrijske politike. V tem okviru je bilo leta 2002 sprejeto „Sporočilo o industrijski politiki v razširjeni Evropi“ ⁽²⁾.

1.7 Evropski svet spomladi leta 2003 je Svetu za konkurenčnost zadal nalogo, da mora pregledovati v *rednih presledkih horizontalna in sektorska vprašanja* ⁽³⁾.

1.8 Komisija je izdala drugo Sporočilo o industrijski politiki aprila 2004, ki je predmet pričujočega dokumenta ⁽⁴⁾.

1.9 Te dosedanje pobude in izid razprave so komisarja Liikanena maja 2004 spodbudile k izjavi, da je v nasprotju z napovedmi v sredini devetdesetih let prejšnjega stoletja „*industrijska politika Evropske unije spet na vrhu evropske politične agende*“ ⁽⁵⁾.

1.10 Evropski ekonomsko-socialni odbor pozdravlja spremembo v odnosu do industrijske politike, ki je prišla ob pravem času. Strinja se, da je zaželeno posebno pozornost posvetiti interesom industrije in sektorski razsežnosti, hkrati pa

⁽¹⁾ Mesto evropske industrije pri Mednarodni delitvi dela stanje in obeti, julij 2004, poročilo je naročil Generalni direktorat za trgovino Evropske komisije, pripravila pa sta ga francoski center za raziskave mednarodne ekonomije CEPII in Inštitut za raziskave, izobraževanje in vodenje v Cambridge (CIREM) (Evropski konzorcij za analizo trgovinske politike – ECTA)

⁽²⁾ COM(2002) 714 final, 11.12.2002. Odbor je izdal svoje mnenje 17.7.2003 (Uradni list C 234, 30.9.2003, strani 76-85). To mnenje vsebuje tudi stališča Posvetovalne komisije za spremembe v industriji, najti pa ga je mogoče na naslednjih spletnih straneh: http://www.esc.eu.int/ccmi/documents/docs/divers/di_ces25-2003_fin_rev_di_en.doc.

⁽³⁾ Sklepi predsedstva, 21. Evropski svet spomladi 20/21.3.2003.

⁽⁴⁾ Fostering Structural Change: an Industrial Policy for an Enlarged Europe, COM(2004) 274 final.

⁽⁵⁾ Izjava komisarja Liikanena dne 27. maja 2004 na dnevih evropske industrijske politike, GOVOR 04/268.

se izogibati napakam iz preteklosti. V prihodnosti bodo lahko k temu pripomogle izkušnje in znanje na tem področju, ki jih predstavlja Posvetovalna komisija za spremembe v industriji. Ustrezne industrijske in sektorske politike bodo občutno pripomogle k uresničevanju ciljev lizbonske strategije.

2. Stališča Komisije v spreminjajočem se kontekstu

2.1 Danes je bistven element sprememba svetovnih gospodarskih razmer. Te zahtevajo nove pristope. Komisija meni, da je treba industrijsko politiko v prihodnosti oblikovati na podlagi treh osi:

- industrija ne sme biti preobremenjena z zakonodajo in pravno ureditvijo. To pomeni natančno oceno sedanjih in novih ukrepov;
- potreben je celosten pristop na ravni Evropske unije za okrepitev konkurenčnosti industrije; ⁽⁶⁾
- zaželeno so sektorske politike s specifičnimi in prilagojenimi ukrepi.

2.2 Ta pristop, ki ga je Komisija previdno najavila leta 2002, pomeni preboj na tem področju. Prejšnji dokument Komisije o industrijski politiki je bil iz leta 1990 ⁽⁷⁾. Od takrat je nekaj odločilnih dejavnikov potisnilo industrijsko politiko v ozadje, prednost pa so imele prvenstveno horizontalne politike.

2.3 Leta 2000 je bila oblikovana lizbonska strategija, katere namen je bil postaviti evropsko gospodarstvo v vrh znanja in konkurenčnosti. Do sedaj se ta strategija ni aktivno izvajala. Nasprotno, produktivnost je upadla, nezaposlenost pa se je povečala. Poleg tega je bila izražena zaskrbljenost zaradi preseževanja industrijskih sektorjev ⁽⁸⁾.

2.4 Zaradi tega je zaželeno opraviti bolj podrobne analize na naslednjih področjih:

- Produktivnost in brezposelnost;
- Kakšna so prava dejstva glede preseljevanja?
- Kakšen je splošen učinek industrije za Evropo in v Evropi?

⁽⁶⁾ Ta cilj je že obravnavan v dokumentu Komisije: Nekatera ključna vprašanja pri evropski konkurenčnosti – za celosten pristop, COM(2003) 704 final.

⁽⁷⁾ Bangemannovo poročilo.

⁽⁸⁾ Glej s tem povezano mnenje Posvetovalne komisije za spremembe v industriji o „Obsegu in učinkih premestitve podjetij“, ki se trenutno pripravlja.

— Kako realizirati celostno politiko Evropske unije do industrije?

— Kako opredeliti in oblikovati sektorske pristope?

2.5 Dokument Komisije 2002 ⁽⁹⁾ določi agendo za spremembe. Predstavi tudi novo vsebino za „industrijsko politiko“. Še vedno pa govori o tej politiki na dokaj abstrakten način, z združenjem vseh politik Evropske unije, ki so pomembne za industrijo, ne predstavi pa konkretnih metod ali postopkov glede vloge odločanja in usklajevanja za evropske ustanove, zlasti za Komisijo.

2.6 Dokument „Pospeševanje strukturnih sprememb“ iz aprila 2004, objavljen pod zaščito komisarja Liikanena in Generalnega direktorata za podjetja, doda veliko več. Ta dokument s svojo analizo zadene srž problema, saj:

— navaja nekaj ponazoritvenih podatkov o vprašanih, ki so povezana s proizvodnjo, zaposlovanjem in predelovalno industrijo; tudi v zvezi z razvojnimi dosežki druge v svetu;

— predstavi dogajanja v sektorjih, pri čemer podrobneje opiše, kaj je na kocki v raznih sektorjih z zelo različnim izgledom.

2.7 Komisija upravičeno začne s trenutno dinamiko, vendar hkrati poudarja, da se na to dinamiko lahko pozitivno vpliva s predvidevanjem, opredelitvijo problemov in spodbujanjem dejavnikov za rast.

2.8 Splošna analiza potrjuje upočasnjeno rast produktivnosti v Evropi, vrzel v primerjavi z razvojnimi dosežki v Združenih državah Amerike in razočaranje nad uspešnostjo industrije, zlasti v sektorjih za visoko tehnologijo. Relativen primanjkljaj v izdatkih na področju raziskav in razvoja v evropskih podjetjih, ki je deloma posledica pomanjkanja dovolj velikih naložb privatnega sektorja v primerjavi z naložbami ameriških podjetij, je po mnenju Komisije zelo očiten, pri čemer sta opazni izjemi Finska in Švedska. Poleg tega se na Kitajskem in v Indiji hitro širijo na znanju temelječe zmogljivosti.

2.9 Komisija omenja — in tudi ga je treba omeniti — pregled večjih podjetij, ki ga je opravila Evropska okrogla miza industrijalcev leta 2002 in je pokazal, da številna od teh podjetij nameravajo nove raziskovalne in razvojne dejavnosti izvajati zunaj Evrope, če se regulativne razmere ne izboljšajo ⁽¹⁰⁾.

⁽⁹⁾ Glej opombo št. 2.

⁽¹⁰⁾ „Evropski izziv“, sporočilo Evropske okrogle mize industrijalcev Evropskemu svetu spomladi, marca 2003.

2.10 Čeprav je evropska industrija uspešna v tradicionalno močnih sektorjih, kot so strojna industrija, kemična industrija, telekomunikacije in avtomobilska industrija, se pojavljajo novi konkurenti. Kitajska in Indija sta začeli uspešno konkurirati v tradicionalnih sektorjih in sektorju za visoko tehnologijo. Tukaj je razvidna neposredna povezava s preselitvijo ali premestitvijo evropskih podjetij na novo lokacijo.

2.11 Povsod v svetu je v teku proces prilagajanja. Prilaganje je potrebno zaradi globalizacije, ki po drugi strani ustvarja tudi nove priložnosti. V zvezi s tem obstajajo različne analize, vendar Komisija opominja na pojav nekaterih zaskrbljujočih znakov.

2.12 V povezavi z razširitvijo se večajo naložbe iz prejšnje petnajsterice Evropske unije v nove države članice. Glede na to, da se te naložbe sedaj štejejo kot naložbe znotraj Evropske unije, je toliko bolj potrebno pravilno delovanje notranjega trga, na primer v zvezi z okoljskimi in delovnimi standardi.

2.13 Ker se morajo podjetja spopasti s konkurenco na odprtih trgih v okviru, ki ga je zastavila Svetovna trgovinska organizacija, Komisija zagovarja stališče, da morajo Evropska unija in države članice dati jasen odgovor na proces dinamičnih sprememb z/s:

— „boljšo zakonodajnostjo“:

— celostnim pristopom k različnim politikam s ciljem doseči večjo konkurenčnost;

— upoštevanjem v celoti specifičnih potreb raznih industrijskih sektorjev.

2.14 Komisija se zavzema za podrobno oceno učinka obstoječih predpisov in zakonodaje ter prihodnjih ukrepov. Potrebno je tesnejše sodelovanje med državami članicami in Evropsko unijo, saj se številni predpisi izvajajo na nacionalni ravni. Komisija vztraja, da ima Svet za konkurenčnost pomembno in transparentno vlogo pri tem procesu.

2.15 Komisija trdi, da se lahko doseže sinergija med politikami, če se spodbujajo ustreznejša bolj podrobna posvetovanja med zakonodajalci, v tesnem sodelovanju z industrijskimi krogi.

2.16 Isto velja za področje raziskav in razvoja. Nedvomno bo to imelo finančne posledice za Evropsko unijo in se bo odražalo tudi na nacionalni ravni. To posega v srž lizbonske strategije. V prihajajočem letu bo Komisija predlagala nove smernice za raziskave v predelovalni industriji in za državno pomoč pri inovacijah. Tehnološke platforme so lahko zelo koristne.

2.17 Nekatere politike se usmerjajo neposredno v ustvarjanje ugodnejših razmer za konkurenčnost, na primer konkurenčna politika in ukinitve trgovinskih ovir. Vendar pa Komisija trdi, da je včasih možna in potrebna bolj prefinjena uporaba teh politik.

2.18 Komisija trdi, da se kohezijske politike lahko uporabljajo za pospeševanje zaželenih regionalnih in strukturnih sprememb v zvezi z delovanjem trgov delovne sile ⁽¹⁾. Isto velja za boljše usklajevanje trajnostnega razvoja s konkurenčnostjo.

2.19 Ker je „igrišče“ cel svet, Komisija zagovarja enake igralske pogoje na podlagi mednarodnih standardov. Standardi Evropske unije so ponavadi višji kot v drugih konkurenčnih regijah v svetu. V prihodnosti bo torej moralo priti do neke stopnje izenačenosti bodisi prek dvostranskih pogajanj bodisi v okviru Svetovne trgovinske organizacije. Tega problema se ne sme reševati s prilagajanjem evropskih standardov standardom druge v svetu, pač pa mora Evropa prevzeti pobudo, kot v primeru izvajanja Kjotskega protokola, za dvig standardov v drugih delih sveta z ustreznim ravnanjem v vseh mednarodnih ustanovah.

2.20 O vseh teh vprašanjih se je v rednih presledkih že razpravljalo na ravni Evropske unije. Povečan poudarek na „konkurenčnosti“ je očiten. Zaradi izredno hitrega razvoja dogodkov na svetovnih trgih Evropa ne more več odlašati.

2.21 Zlasti je novost tega sporočila sektorska razsežnost. Komisija že nekaj let opravlja poglobljene študije o sektorjih, ki pogosto temeljijo na posvetovanjih s sektorskimi organizacijami na ravni Evropske unije.

2.22 Predloženi so bili zanimivi predlogi, o katerih je razpravljala tudi Evropski ekonomsko-socialni odbor, v zvezi z, na primer, farmacevtsko industrijo (CESE 842/2004), tekstilno in oblačilno industrijo (CESE 62/2004 final; Dopolnilno mnenje Posvetovalne komisije za spremembe v industriji CESE 528/2004), ladjedelništvom in popravilom ladij (CESE 397/2004 final; Dopolnilno mnenje Posvetovalne komisije za spremembe v industriji CESE 478/2004), sektorjem za vesolje (CESE 501/2004), kemično industrijo (CESE 524/2004; Informativno poročilo Posvetovalne komisije za spremembe v industriji CESE 242/2004, trenutno v pripravi) ter biološkimi vedami in biotehnologijo (CESE 1010/2002; CESE 920/2003).

2.23 Razmere so v vsakem sektorju drugačne. Seveda sektorji delijo nekatere skupne značilnosti, kot so zahteva po kakovosti kot konkurenčna prednost, tehnologija informacij in

⁽¹⁾ Komisija med drugimi dejavniki omenja poudarek, ki ga mora dobiti „konkurenčnost“ v regionalni politiki in izid Projektne skupine za zaposlovanje v Evropi pod vodstvom g. Wima Koka, ustanovljene 1.4.2003. V zvezi s tem je treba prebrati s tem povezano mnenje Posvetovalnega odbora za spremembe v industriji (CCIC) o spremembah v industriji ter ekonomski, socialni in ozemeljski koheziji.

komunikacij (ICT) kot nova „surovina“, povečanje kapitalske intenzivnosti in povečanje mednarodne konkurenčnosti, vendar so med njimi očitne tudi razlike. Visoka in nizka tehnologija, delovno-intenzivni in kapitalsko-intenzivni sektorji, proizvodi za široko uporabo, investicijsko blago, manj glavnih tekmecev na trgu in sektorji, v katerih prevladujejo mala in srednje velika podjetja itd. Vse to tvori izredno zanimivo sliko, ki je oblikovalci politik po trditvah Komisije veliko let niso dovolj upoštevali.

2.24 V okviru „industrijske politike“ so se na agendo spet uvrstile sektorske analize in pristopi. V tem dokumentu Komisija ne oblikuje nadaljnjih pobud v zvezi z omenjenimi sektorji.

2.25 Ob teh sektorjih Komisija načrtuje nove dejavnosti. V prihodnjem letu so najavljene študije o sektorju za strojegradnjo, okolju prijazni industriji, avtomobilskem sektorju, sektorju za plemenite kovine in sektorju za tehnologijo informacij in komunikacij.

3. Podpiranje „novega sloga“ industrijske politike — stališča Evropskega ekonomsko-socialnega odbora

3.1 Evropski ekonomsko-socialni odbor se strinja, da dinamika svetovnega gospodarstva zahteva novo izostritev. Pozdravlja dejstvo, da je po dolgem času „industrijska politika“ spet uvrščena na agendo kot prednostno vprašanje. Nekateri vidiki evropske industrije (kot je okolje) so bili na evropski agendi že zadnjih deset let, vendar je Svet ministrov zanemaril razprave o politikah, ki bi na skladen način izboljšale pogoje za skupno proizvodnjo in aktivno spodbujale ugodne razmere za naložbe (z dodano vrednostjo).

3.2 Gleddajoč nazaj in glede na sedanjo preusmeritev na bolj izostren industrijski pristop, je treba povzeti glavne dejavnike, ki so prispevali k nekaterim tabujem glede industrijske politike:

— državne intervencije v veliki večini primerov niso uspele okrepiti industrije in jo dolgoročno narediti bolj konkurenčne;

— odprava ekonomsko neupravičenega izkrivljanja trga in spodbujanje enakih konkurenčnih pogojev za industrijske dejavnosti v Evropi (čeprav je treba na ravni Evropske unije še vedno ustrezno preučiti specifične ukrepe, sprejete v nekaterih državah članicah, ki izkrivljajo konkurenco);

— splošen in učinkovit poudarek na liberalizaciji trgov;

- pretirana pričakovanja „novega gospodarstva“ in poindustrijske dobe;
- usmerjenost na uresničenje gospodarske in denarne unije in ustreznih makroekonomskih politik;
- izguba vpliva ministrstev, pristojnih za interese industrije v številnih državah članicah.

3.3 Večina dejstev, ki jih Komisija predstavlja v svojem sporočilu, je znanih že leta. Vendar pa se način njihove predstavitve in povezave med različnimi področji analize in predlaganimi ukrepi razlikujejo od prejšnjih dokumentov. Analize in politike se bolj kot v preteklosti neposredno vežejo na dinamiko različnih vpletenih sektorjev in podjetij.

3.4 Evropski ekonomsko-socialni odbor se močno zavzema, da se tudi v prihodnosti opravljajo številne poglobljene študije sektorskega razvoja v sodelovanju s podjetji. Te študije lahko spodbudijo potreben „občutek nujnosti“, ki je bil tudi cilj lizbonske strategije leta 2000, vendar je bil po tem zanemarjen, predvsem zato, ker Svet in države članice niso izvajale svojih načrtov in predhodno dogovorjenih politik. To po mnenju Evropskega ekonomsko-socialnega odbora pomeni, da je treba nov slog industrijske politike upoštevati v vmesnem poročilu o lizbonski strategiji leta 2005. Ta nov slog lahko postane ključni steber te strategije v prihodnosti.

3.5 „Nov slog“ industrijske politike temelji na skladnosti trga in na procesu liberalizacije, vendar vključuje tudi druge dejavnike, kot so značilnosti posameznih sektorjev, harmonizacija zakonodaje glede na notranji trg, odstranitev netarifnih ovir, tehnologija, raziskave in razvoj ter človeški viri.

3.6 Ta industrijska politika se nikakor ne sme spet zateči k neustreznim politikam iz preteklosti, za katere so bili značilni razni načini izkrivljanja trga. Finančna disciplina, ki jo je uvedla gospodarska in denarna unija, je imela za posledico tudi oprezen odnos do finančnih in drugih državnih intervencij v podjetništvu. Na splošno se priznava, da intervencije in javna denarna podpora dolgoročno ne služijo interesom podjetništva razen v redkih in posebej upravičenih primerih.

3.7 Ob upoštevanju nedavnega razvoja dogodkov v svetu in po nekajletnih poskusih izvajanja lizbonske strategije, zlasti v zvezi s pešajočo gospodarsko rastjo v Evropi, produktivnostjo, uporabo tehnologije informacij in komunikacij ter ponovno dodelitvijo naložb, je prišel čas za vnovično oceno predelovalne industrije in s tem za sektorske pristope in konkretne ukrepe. Ti bi se morali usmeriti na dejavnosti, ki najbolj ustrezajo evropskim socialno-ekonomskim razmeram, zlasti na dejavnosti,

ki intenzivno zaposlujejo visoko usposobljeno delovno silo na operativnem in v zalednem področju (na primer proizvodnja po meri izdelane opreme in sistemov: t.j. robotike, instrumentov, kontrolne in nadzorne opreme itd). Evropsko ekonomsko-socialni odbor v celoti podpira ta pristop in ta cilj.

3.8 Zelo pomembno je povečati ozaveščenost javnosti glede potrebe po močnem industrijskem sektorju. V ta namen morajo javnosti biti na razpolago transparentni podatki in analize. V tem okviru bi morali evropski in nacionalni organi odločanja posebno pozornost posvetiti vidikom, kot so skladnost politik Evropske unije, harmonizacija nacionalnih zakonodaj v Evropski uniji in relativno zблиževanje evropskih in svetovnih standardov (na primer Svetovna trgovinska organizacija).

3.9 Ozaveščenost javnosti bo spodbudila soglasnost in podporo javnosti. Industrijska politika ne sme biti omejena na izbrane skupine ljudi, ki so neposredno vpleteni v oblast ali podjetništvo. To vprašanje zadeva celotno družbo. Uspešnost evropske predelovalne industrije služi interesom vseh. Na vseh s tem povezanih področjih so si prizadevali, da bi oblikovali pozitivno podobo industrijske politike, na primer na področju strokovnega in splošnega izobraževanja, z namenom spodbuditi ustvarjanje tehničnih veščin.

3.10 Javnost se mora bolj zavedati tesne povezanosti med različnimi členi proizvodnje verige v industriji. Celotna predelovalna industrija jekla in s tem avtomobilska industrija je, denimo, odvisna od zadostne in poceni ponudbe jekla. Proizvodnja slednjega pa je odvisna od zadostne in poceni ponudbe surovin.

3.11 Na to se neposredno veže tudi potreba po pojasnitvi medsebojne povezave med industrijskim in storitvenim sektorjem. Gospodarstvo sicer gre v smeri storitvene industrije, vendar so številne storitve neposredno odvisne od industrije zaradi oddajanja del zunanjim izvajalcem, kar se bo nadaljevalo tudi v prihodnje. Po drugi strani pa so visoko razvite storitve izredno pomembne za razvoj visoko kakovostne in visoko tehnološke učinkovitosti v industriji. Na več načinov so storitve in industrija eno. V današnji dinamiki se razdelilna črta med njima pogosto zabriše.

3.12 Evropsko ekonomsko-socialni odbor meni, da mora Komisija imeti pri tem procesu pomembno vlogo. Že sama uvrstitev industrijske politike na agendo služi cilju ozaveščanja. Vendar se lahko stori še veliko več. Najprej je treba izboljšati analize in podatke, ki jih treba tudi ustrezno objaviti, o:

- industrijski Evropi s stališča proizvodnje in zaposlitve;

- posameznih sektorjih in grozdih;
- medsebojni povezavi med industrijskim in storitvenim sektorjem;
- tehnoloških medsebojnih povezavah;
- razvoju same storitvene industrije;
- primerjavah med praksami v svetu.

3.13 Analize bi morale upoštevati strukturne razlike med državami članicami, saj imajo nekatere države in regije močnejšo industrijsko podlago kot druge. Poglobljeno poznavanje največjih industrijskih sektorjev bo povečalo objektivnost razprave o trendih in posledicah dinamike v svetovnem gospodarstvu.

3.14 Pravilni podatki so temelj vsakega sektorskega pristopa. Številne študije se opravljajo v podjetjih ter na nacionalni ali akademski ravni⁽¹²⁾. Evropski ekonomsko-socialni odbor se zavzema, da se združijo rezultati takih študij na ravni Evropske unije ob podpori Statističnega urada Evropskih skupnosti, da se vzpostavijo zanesljive in dinamične evropske baze podatkov o industrijskem sektorju in storitvenem sektorju ter da se opravijo analize prednosti, slabosti, priložnosti in nevarnosti (analize SWOT). Izčrpni in jasni statistični podatki bodo sproti dajali podobo sprememb v teku. Po ustrezni prilagoditvi bi lahko kot primer vzeli statistične podatke o Evropski skupnosti za premost in jeklo za zadnjih 50 let, ki jih je zbral Statistični urad Evropskih skupnosti.

3.15 Komisija upravičeno poudarja celosten pristop k politikam, kot so politike za obdavčevanje, standarde, trgovino, intelektualno lastnino, raziskave in razvoj, okolje, trg delovne sile, usposabljanje in izobraževanje. Evropski ekonomsko-socialni odbor pozdravlja ta cilj, ki predolgo ni bil dosežen na evropski ravni in tudi v številnih državah članicah.

3.16 Celostni pristop se ne zagovarja prvič. Na žalost je tak pristop zelo težko izpeljati v zapletenih razmerah, v katerih se morajo ustanove Evropske unije prilagoditi povečanemu številu držav članic, ki jih je sedaj 25. Primerna rešitev bi bila, da Svet za konkurenčnost skupaj s Komisijo določi srednjeročni akcijski načrt, ki bi se ocenjeval vsako leto⁽¹³⁾.

⁽¹²⁾ Zelo zanimiv primer je študija „Pomen konkurenčnih predelovalnih industrij za razvoj storitvenega sektorja“, Bremen, december 2003. Najdete jo lahko na naslednjih spletnih straneh: <http://www.bmw.de/Navigation/Service/bestellservice.did=31812,render=renderPrint.html>

⁽¹³⁾ Ta cilj je neposredno povezan z učinkovitim ekonomskim vladanjem. Pomen transparentnega in vidnega okvirja, zlasti v zvezi s Svetom za konkurenčnost, je poudarjen v mnenju Evropskega ekonomsko-socialnega odbora o „Boljšem ekonomskem vladanju v Evropski uniji“.

3.17 Vsaka politika, ki v tem akcijskem načrtu vpliva na konkurenčnost industrije, mora tudi na uravnotežen način upoštevati različne cilje politik v Evropski uniji. V preteklosti temu vedno ni bilo tako⁽¹⁴⁾. Zato je treba bolje izkoristiti sinergijo med politikami Skupnosti.

3.18 Pričakovati je, da se bodo ob razpravi o postopkovnih pravilih in srednjeročnem načrtu ter njihovi odobritvi s strani Sveta za konkurenčnost, vzpostavili podobni vzorci v državah članicah glede industrije na splošno in vprašanj, za katera so odgovorne same države članice. To bo povečalo tudi vpliv ministrstev, ki so pristojna za interese industrije v državah članicah.

3.19 Izboljšanje regulativnega okvira med drugim pomeni tudi poenostavitev in učinkovito zakonodajo na ravni Evropske unije. Nikakor se je ne sme omejiti z novimi predpisi. „Boljša zakonodajnost“ je povezana s preteklostjo in prihodnostjo. Treba je podrobneje razviti predlog nizozemskega predsedstva, da se večja pozornost posveti poenostavitvi zakonodaje in zmanjšajo administrativna bremena⁽¹⁵⁾. Treba je uskladiti direktive in uredbe, ki imajo splošne cilje (horizontalne politike) in zadevajo varstvo pri delu, varčevanje z energijo, odpadke itd, ker so medsebojno povezane in imajo včasih nasprotujoče si učinke. Okoljske direktive imajo poseben učinek. Te direktive so večinoma usmerjene na cilje brez harmonizacije izvedbenih postopkov, zato lahko njihova nedosledna uporaba s strani držav članic povzroči izkrivljanje trga. Ocena učinka in izvedba sta izredno pomembni, saj je verodostojnost politik odvisna od njihove učinkovitosti.

3.20 Nekateri vidiki so posebej zanimivi za nove države članice, ki se ne smejo omejiti na pridobivanje tujih naložb iz stroškovnih razlogov; za okrepitev trajnih zmogljivosti svojih gospodarstev bodo morale tudi povečati raznolikost svojih industrijskih dejavnosti. V prihodnosti jih čaka nekaj velikih izzivov, kot so izboljšanje okoljskih politik, usmerjenost na usposabljanje in izboljšanje večšin ter sodelovanje vseh zainteresiranih strani na industrijskem področju z, med drugim, socialnim dialogom v sektorjih.

3.21 Spremljanje trga bo moralo postati bolj intenzivno v zvezi s proizvodi, ki imajo poreklo zunaj Evropske unije. Lojalno konkurenco se lahko varuje le, če so v celem svetu enaki konkurenčni pogoji. V zvezi s tem Evropski ekonomsko-socialni odbor poziva Komisijo k okrepitvi prizadevanj za zagotovitev, da se vsi svetovni tekmeči držijo ustreznih delovnih, okoljevarstvenih in proizvodnih standardov.

⁽¹⁴⁾ Glej tudi govor g. Liikanena 27. maja, ki podpira aktivno industrijsko politiko (glej opombo št. 4).

⁽¹⁵⁾ Glej tudi KOM(2004) 274, poglavje 5, stran 39.

3.22 Pomemben element industrijske politike je tudi varovanje enakih konkurenčnih pogojev glede trgovine po celem svetu. Prakse izkrivljanja konkurence s strani tretjih držav, kot sta državna pomoč in damping, mora Evropska komisija sistematično in podrobno spremljati. Ukrepe trgovinske politike je treba izvajati odločno, če so izpolnjena zadevna merila.

3.23 Ob „boljši zakonodajnosti“ in spodbujanju sinergije med politikami Skupnosti je tretji steber „novega sloga“ industrijske politike sektorski pristop, ki temelji na skladnosti trga in odprtih trgovih ter je v skladu s zaželenimi horizontalnimi politikami. Evropski ekonomsko-socialni odbor v celoti podpira ta cilj, ki se že izvaja v praksi. Ker se sektorski pristop usmerja na posebne značilnosti in trende posameznih sektorjev, bi morda koristil tudi drugima dvema stebroma, namreč „boljši zakonodajnosti“ in spodbujanju sinergije med politikami Evropske unije. Programi za okoljsko politiko, poklicno in strokovno usposabljanje ter za raziskave in razvoj se lahko oblikujejo in izvajajo bolj uspešno, če so vključeni v sektorski pristop.

3.24 Sektorske analize bodo pokazale dinamiko dogajanja v svetovnem okviru. Na položaj evropske industrije bodo morale pogledati bodo morale gledati v primerjavi z drugimi partnerji in tekmeči na svetovnem prizorišču. Pokazale bodo medsebojno delovanje med industrijskim in storitvenim sektorjem. Ustrezno upoštevajo tudi socialne vidike, kot so odnosi med delodajalci in delojemalci ter zaposlenost. In nazadnje, sektorske analize bodo pomagale ugotoviti ovire, s katerimi se podjetja spopadajo zaradi specifičnih predpisov Evropske unije in zakonodaje. Zato bi se bilo treba v zgodnji fazi pogosteje posvetovati s podjetji — preden se opravijo ocene učinka — da se ugotovijo zaželeni predpisi in postopki na ravni Evropske unije.

3.25 V tem pogledu je treba razširiti metodologijo Komisije za reševanje vprašanj konkurenčnosti, ki temelji na analizi, posvetovanjih in ukrepih (stran 19). Komisija upravičeno navaja primere, kot so G10, STAR 21 in LeaderShip, kot zglede.

3.26 LeaderShip 2015 ⁽¹⁶⁾ je nazoren primer, če je izveden pravilno. Njegov cilj je varovanje donosne prihodnosti ladjedelništva in sektorja za popravilo ladij Evropske unije na odprtem trgu. Združil je Komisijo in evropska podjetja. Privedel je do skupne opredelitve problemov. Določil je osem poglavij za

ukrepe s strani industrije ali Komisije. Poleg tega je podlaga za uspešen socialni dialog s socialnimi partnerji o procesu posodabljanja.

3.27 Mogoče bodo temu primeru sledili drugi sektorji. Vendar pa ni modela, ki bi ustrezal vsem. Ker so vpletene tudi same države članice in njihove politike, je zaželeno, da posebej oblikovani pristopi kot posledica teh sektorskih analiz privedejo do sprejetja obveznosti s strani industrije, Komisije in držav članic. Pri državah članicah lahko take obveznosti tudi prispevajo k spodbujanju izmenjave izkušenj in dobre prakse. Po mnenju Evropskega ekonomsko-socialnega odbora bi bilo treba uvesti sektorske observatorije na ravni Evropske unije, saj bi lahko bili zelo koristni.

3.28 Zaradi izredno pomembnega vidika „znanja“ raziskav in razvoja ter zaradi pojava „mobilnosti možganov“ povsod v svetu (znanstveniki, raziskovalci, direktorji in strokovnjaki) se Evropski ekonomsko-socialni odbor močno zavzema za ustanovitev tehnoloških platform, na katerih bi morali aktivno sodelovati industrijski sektorji in podjetja. Te platforme ne smejo biti omejene samo na podjetja, pač pa vključevati tudi druge ključne udeležence, kot so vodilni tehnološki inštituti in univerze. Spodbudijo lahko tudi nova povezovanja med zasebnimi podjetji ter med zasebnimi in javnimi podjetji ali ustanovami v Evropi. ⁽¹⁷⁾

3.29 V Evropi je treba ustvariti ustrezno okolje za znanje, ki črpa iz učinkovite sinergije med univerzami, tehnološkimi inštituti in industrijo, da se spodbuja aplikativna tehnologija. Upoštevati je treba značilnosti posameznih sektorjev. Poleg tega morajo na znanju temelječe gospodarstvo spremljati orodja, potrebna za vseživljenjsko izobraževanje, ki bi ga tudi bilo treba uvesti v inštitutih in na univerzah. Še enkrat, to lahko pospešijo spodbude, ki prihajajo iz sektorjev. V tem okviru je treba okrepiti vlogo strokovnega in izvršilnega vodstva, da bi dosegli mobilnost v Evropski uniji.

3.30 V zvezi s tem in v odgovor na projekte drugje v svetu je treba začeti z velikimi pobudami, da se ustvari sinergija med različnimi sektorji (na primer Galileo, obrambna industrija) in spodbudi sodelovanje med centri znanja in industrijo, ob vzpostavitvi potrebnih razmer za ustvarjanje združenj (na primer Airbus) in grozdov; slednji lahko povečajo konkurenčnost in pospešijo ekonomsko, socialno in ozemeljsko kohezijo. ⁽¹⁸⁾

⁽¹⁶⁾ Glej dokument Komisije (KOM)2003 717 končna verzija in mnenji Evropskega ekonomsko-socialnega odbora, UL C 241 z dne 28.9.2004.

⁽¹⁷⁾ Glede tehnoloških platform glej Dopolnilno mnenje Posvetovalne komisije za spremembe v industriji o Sporočilu Komisije „Znanost in tehnologija, ključ do evropske prihodnosti- smernice za prihodnjo evropsko politiko za podporo raziskav“ (COM(2004) 353 final), Posvetovalna komisija za spremembe v industriji/015; poročevalec: g. Van Iersel.

⁽¹⁸⁾ Glej mnenje Evropskega ekonomsko-socialnega odbora o „Spremembah v industriji ter ekonomski, socialni in ozemeljski koheziji“, UL C 241 z dne 28.9.2004, zlasti točke 1.4, 3 in 10.i.

3.31 Človeški viri so pri tem pomembni bolj kot kdajkoli prej. Za njih so v sedanjem procesu sprememb v industriji seveda odgovorni uprava in zaposleni ter njihove organizacije. Njihova odgovornost vključuje, med drugim, ustrezen poudarek na kakovosti, strokovnosti, večinah in motivaciji. ⁽¹⁹⁾

3.32 V tem pogledu je treba ustrezno upoštevati, da mladi ljudje danes niso navdušeni nad delom v industriji, saj industrija nima pozitivne podobe. Posledica tega je med drugim pomanjkanje izurjene delovne sile.

3.33 Poleg tega Evropski ekonomsko-socialni odbor trdi, da bo v okviru zaželenega sektorskega pristopa socialni dialog v sektorjih povečal zavezo zaposlenih in njihovih organizacij glede prilagajanja in kakovosti. Posebej oblikovani pristopi na ravni sektorjev bodo spodbudili tudi razprave med socialnimi partnerji o posebnih zahtevah glede sposobnosti, prilagodljivosti in zmožnosti zaposlenih.

3.34 Za pospeševanje izvajanja posebnih ukrepov na podlagi sektorskih analiz mora o vsaki od teh analiz razpravljati Svet za konkurenčnost. Po mnenju Evropskega ekonomsko-socialnega odbora bo ta sestava Sveta gotovo imela odločilno vlogo pri „novem slogu“ industrijske politike, saj bo dala splošno platformo za vpletene interesne skupine. Ustrezne sektorske analize, ki sta jih opravila Komisija in Svet, ter končno tudi pogajanja o ukrepih, ki bodo sprejeti na zgoraj omenjenih področjih, bodo okrepile zavezanost nacionalnih uprav, ki imajo tako kot podjetja zelo veliko vlogo pri ustvarjanju okolja, usmerjenega v prihodnost.

3.35 V takem okolju in pri tem pristopu ni prostora za politiko „obiranja zmagovalcev“, kot je pravilno povedal prejšnji komisar Liikanen. Isto velja za politiko „nacionalnih prvakov“ ⁽²⁰⁾. Celotna razprava o „novem slogu“ industrijske politike bi se s tem že v izhodišču napačno začela. Cilj je ustvariti ozračje, v katerem se spodbuja prevzemanje tveganj s strani evropske industrije. Veliko bolj ustrezna je politika pooblaščenja ali podpiranja zmagovalcev. ⁽²¹⁾ Treba je (ponovno) preučiti finančne in nefinančne instrumente za uresničenje tega cilja.

4. Posebne sklepe ugotovitve

4.1 Evropski ekonomsko-socialni odbor pozdravlja pobudo Komisije (zlasti komisarja Liikanena in Generalnega direktorata za podjetja), da poleg horizontalnih politik tudi „industrijska

politika“ spet postane prednostno vprašanje na agendi Evropske unije. Ta pobuda je skladna s podobnimi dogajanja v različnih državah članicah in lahko spodbudi skupna stališča v Uniji na tem področju. Prispevala bo k boljši opredelitvi načinov in sredstev za povečanje evropske konkurenčnosti. Upati je, da bo pomagala tudi opredeliti ustrezne in konkretne cilje v vmesnem poročilu o lizbonski strategiji leta 2005.

4.2 Evropski ekonomsko-socialni odbor ugotavlja, da je glede na „nov slog“ industrijske politike nujno treba vzpostaviti institucionalne okvire, ki vzbujajo zaupanje, za ustrezno razdelitev nalog v Evropski uniji — kdo je odgovoren za kaj in kdaj? — in za izvajanje v državah članicah ciljev in direktiv, ki so jih določili Evropski svet in razne sestave Sveta. ⁽²²⁾

4.3 Evropski ekonomsko-socialni odbor podpira tri elemente „novega sloga“ industrijske politike: boljšo zakonodajnost, spodbujanje sinergije med različnimi politikami Skupnosti in razvijanje sektorske razsežnosti. Glede na transparentnost in vidljivost je zaželena boljša usklajenost v Komisiji (na primer pod zaščito Generalnega direktorata za podjetja) in v Svetu ministrov. Boljša usklajenost mora privedi tudi do zelo potrebne in plodne sinergije politik. Zaradi tega bi bil nadvse dobrodošel srednjeročni program dela, ki bi ga odobrila Komisija in Svet za konkurenčnost in bi bil ocenjen vsako leto.

4.4 Evropski ekonomsko-socialni odbor pozdravlja analizo in številna priporočila v poročilu „Spoprijem z izzivom“. ⁽²³⁾ Kljub temu lahko obžalujemo, da poročilo ne navaja „novega sloga“ industrijske politike kot koristnega orodja za spoprijem z izzivi na svetovnih trgih. Zlasti bi poročilo moralo poudariti sektorski pristop in potrebo po dobro usklajenih politikah v tem okviru. Evropski ekonomsko-socialni odbor odobrava predlog za nacionalne programe dela. Za povečanje učinka programov dela in politik Evropske unije morajo biti tako programi kot politike učinkovito usklajeni v sestavi Sveta za konkurenčnost. Evropski ekonomsko-socialni odbor poziva, da se ti elementi upoštevajo pri pripravi vmesnega poročila o lizbonski strategiji marca 2005.

4.5 Evropski ekonomsko-socialni odbor poudarja potrebo po okrepljenem ozaveščanju javnosti, kar je nepogrešljivo za soglasnost in podporo javnosti. Treba se je jasno zavedati, da je evropska družba kot celota del svetovnih sprememb v industriji, kar zahteva prizadevanja na veliko širšem področju, kot je zgolj podjetje.

⁽¹⁹⁾ Glej mnenje Evropskega ekonomsko-socialnega odbora o „Spremembah v industriji: trenutno stanje in obeti, splošni pristop“ UL C 10 z dne 14.1.2004, točke 2.2.2.14 in 3.9.

⁽²⁰⁾ Glej opombo 5.

⁽²¹⁾ Glej isto opombo.

⁽²²⁾ Glej mnenje Evropskega ekonomsko-socialnega odbora o „Boljšem ekonomskem vladanju v Evropski uniji, UL C 74 z dne 23.3.2005“.

⁽²³⁾ „Spoprijem z izzivom, lizbonska strategija za rast in zaposlovanje“, poročilo Skupine na visoki ravni, ki ji predseduje Wim Kok, november 2004.

4.6 Evropski ekonomsko-socialni odbor je prepričan, da sektorske analize lahko in bodo prispevale k boljšemu razumevanju tega, kar je v igri. Pospešile bodo tudi sodelovanje med zasebno in javno stranjo ter med posebej oblikovanimi pristopi in zaželeno prilagoditvijo politik na ravni Evropske unije in na nacionalni ravni, da bi spodbudile ustvarjanje novih priložnosti in s tem prispevale k uresničevanju lizbonske strategije. Sektorski okviri so tudi ustrezno orodje za socialne dialoge, katerih cilj je spodbujati skupne obveznosti in kakovost človeških virov.

4.7 Za take vrste sektorskega pristopa morajo službe Komisije čedalje bolj poznati svetovne trende in spremembe v indu-

striji. Evropski ekonomsko-socialni odbor močno priporoča, da uradniki Komisije poglobijo svoje praktično znanje o tem, kaj je na kocki v zasebnem sektorju. Posvetovalna komisija za spremembe v industriji in Evropski center za spremljanje sprememb lahko prispevata k sektorskim analizam kot posvetovalna partnerja, ne da bi posegala v vloge socialnih partnerjev.

4.8 Ob upoštevanju razvoja dogodkov v drugih velikih regijah v svetu — stroški, sposobnosti in oboje skupaj — so odločilni dejavniki za evropsko konkurenčnost znanje in kakovost, tako podjetij kot zaposlenih, ter ustrezna organizacija. Ključne bodo politike, usmerjene v prihodnost, in ukrepi na tem področju.

V Bruslju, 15. decembra 2004

Predsednica

Evropskega ekonomsko-socialnega odbora

Anne-Marie SIGMUND

Mnenje Evropskega ekonomsko-socialnega odbora o predlogu Direktive Evropskega parlamenta in Sveta o izvajanju načela enakih možnosti in enake obravnave moških in žensk glede zaposlovanja in poklica

(COM(2004) 279 final — 2004/0084 (COD))

(2005/C 157/14)

Svet se je 18. maja 2004 v skladu s členom 262 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti odločil posvetovati z Evropskim ekonomsko-socialnim odborom o predlogu Direktive Evropskega parlamenta in Sveta o izvajanju načela enakih možnosti in enake obravnave moških in žensk glede zaposlovanja in poklica

Strokovna skupina za zaposlovanje, socialne zadeve in državljanstvo, pristojna za pripravo dela Odbora v zvezi s to zadevo, je sprejela mnenje dne 25. novembra 2004. Poročevalka je bila **ga. Sharma**.

Evropski ekonomsko-socialni odbor je na 413. plenarnem zasedanju 15. in 16. decembra 2004 (seja z dne 15. decembra 2004) s 147 glasovi za, 1 proti in 6 vzdržanimi sprejel naslednje mnenje.

1. Uvod

1.1 Glavni cilj predloga je izboljšati preglednost in jasnost zakonodaje o enakem obravnavanju spolov in olajšati učinkovito izvajanje s krepitvijo pravnega reda in preprečevanjem nazadovanja. Potreben je enoten zakonodajni dokument z jasno zgradbo, lahko dostopen in berljiv, ki bi podprl dosežek socialno-ekonomskih ciljev politike Skupnosti za številnejša in boljša delovna mesta za ženske.

1.2 Prerazporeditev določb direktiv o dostopu do zaposlitve, enakega plačila, poklicne socialne varnosti in dokaznega bremena odpira možnost za predložitev enotnega usklajenega besedila brez nasprotujočih si opredelitev. Predlog ustreza nedavnemu dogajanju v evropski sodni praksi pri posodabljanju

trenutne sekundarne zakonodaje v skladu s sodbami Evropskega sodišča, ki so razjasnile in nadalje razvile koncept enakosti. Prav tako zagotavlja visoko stopnjo pravne varnosti s povezovanjem določb direktiv glede na njihov predmet — vse to v sklopu novega političnega okolja, ki predstavlja Unijo kot odprto, razumljivo in ustrezno za vsakdanje življenje.

1.3 Direktiva velja za delovno prebivalstvo, vključno s samozaposlenimi osebami, osebami, katerih dejavnost je bila prekinjena zaradi bolezni, materinstva, nesreče ali neprostovoljne brezposelnosti, in iskalci zaposlitve, za upokojene in invalidne delavce ter za njihove upravičence, v skladu z nacionalnim pravom in/ali prakso.